

בְּיָסָה הִיא עוֹמֵד - שהיה עובר בשלש רוחות המשכן, ובנס היה נכפף מאליו ומתעגל ועובר בכל הרוחות (רש"י), וכן כשהיו פורקים את המשכן, היה נפרק מאליו (שיטה להר"ן; וכ"כ תרגום יונתן שמות כו, כח). ובמדרש (ברייטא דמלאכת המשכן פ"א) אמרו, שהבריה התיכון לא היה עובר בשלש רוחות המשכן, אלא בכל כותל היה בריח תיכון בפני עצמו שהיה עובר במשך הכותל מתחילתו לסופו, והיה חלוק בכך מהבריהים העליונים והתחתונים שכל אחד מהם היה מבריה מהקצה האחד עד חצי הכותל, וכן מהקצה השני עד חצי הכותל. ולדעת המדרש, הבריה התיכון לא היה עומד בנס (תוס' ד"ה תנא). ויש שפירשו, שגם לפי המדרש היה עומד בנס, שכן היה קשה מאד להעמידו באופן זה בלי שיתקלקל (מאירי). או, שהנס היה בכך שלא היה תופס מקום, שאף שהיה לו עובי, שכשמדדו מלמעלה עד אליו היה חמש אמות, וכן כשמדדו מלמטה עד אליו היה חמש אמות, והוא היה באמצע הקרש ממש מבלי מקום (מהר"ל).

לְרֵבִי יְהוֹדָה מְגִלְיָא אָמַר דְּאֲדָנִים - וכן כשיעור אצבע מהקרשים, שהרי עובי הקרשים בראשם היה אצבע, ונמצא שנגרע כשיעור אצבע מהיריעה, ולא הזכירוהו, משום שאינו שיעור חשוב כשיעור אמה (רבנו חננאל; ח"י הר"ן).

דֵּל עֶשֶׂר לְאֵיגָרָא - לרוחב גג המשכן, שהיה במשך עשר אמות (ע"פ רש"י). המקור למידת רוחב המשכן הוא מבית המקדש, שרוחבו עשרים אמות ואורכו ששים אמות, נמצא רוחבו שליש מאורכו, ומכאן שאף במשכן שאורכו שלשים אמות, רוחבו היה עשר אמות, שליש מאורכו (תוס' ד"ה דל). ויש שפירשו, שקבלה היתה בידם שזו מידת רוחבו של משכן (ריטב"א בפירוש ראשון).

בִּיתְדוֹת - תחתית העגלות לא היתה מקורה, אלא היו מונחות בה יתדות, ורווח ביניהן (רש"י). והטעם שהעגלות עצמן נחשבות רשות היחיד אף שתחתיתן היו יתדות שרווח ביניהן (ראה תוס' להלן צט, א ד"ה שתי, וראייתם מהמשנה לעיל צו, א), משום שהיתדות היו רחבות ארבעה טפחים, ולכן המקום שעל היתד הסמוכה לדופן העגלה נחשב רשות היחיד (חז"א א"ח סב, כב, וראה שם פירוש נוסף).

שְׁנַאמֶר יְהִיו תְּמִים וְכוּ' - ולא בא לומר שהיו שלמים בלא מום, ו'תמים' לשון 'תמימות', שאילו כך היה צריך לומר 'תמימים' (חדש האביב [לבעל הפלא יועץ]).

דְּלִיתוּ שְׁלֵמִין וְלֹא לִיתוּ דְּנֶסְרָא - קרש אחד העשוי משתי חתיכות (רש"י). ויש שלמד מכאן שהדבקה מועילה להחשיב שתי חתיכות כדבר אחד, ולכן צריך לימוד מיוחד שלא ידביק את קרשי המשכן (עמודי אור א, ו, ונפק"מ להדבקת בית של תפלין של ראש; וראה גם מרומי שדה, ומשיב דבר ב עט). ויש שפירשו את דברי הגמ' באופן אחר, שלא יצאו שום חתיכות עץ מהנסר, אלא יהיה שלם וחלק (שיטה להר"ן).

הַאי עֵייל וְהַאי נְפִיק - שהקרש שבמקצוע דרומי, עוביו כלה למעלה עד אצבע, נמצא שהקרש שנותן במקצוע הסמוך לו ורוחבו אמה וחצי, בולט להלן מעוביו של הקרש שסמוך לו בדרום [וכן במקצוע צפון] (רש"י). ואין לומר שהקרש שבמקצוע דרומי כלה בעוביו כלפי חוץ, ואלכסון שיפועו היה כלפי חוץ, ולכן הקרש שבמקצוע הסמוך לו אינו בולט כלפי חוץ, משום שמתברר שהקרשים היו כלים בעובים כלפי פנים, ואלכסון שיפועם היה כלפי פנים, כדי שהיה המשכן יפה מבפנים (ריטב"א).